

SIRI MEMOIR PEJUANG TANAH AIR

PENGLIBATAN Siam dalam Perang Pasifik di pihak Jepun (1942-45) telah meletakkan Siam ke dalam kategori negara musuh oleh pihak Berikat.

Berikutan kekalahan British di Tanah Melayu serta kekalahan Amerika Syarikat di Hawaii, pada 21 Dis 1941 Pibul Songgram telah mengambil keputusan untuk memihak kepada Jepun. Sebagai ganjaran, Jepun berjanji akan menyerahkan keempat-empat buah negeri Melayu Utara – Kelantan, Kedah, Terengganu dan Perlis – kepada Siam.

Pada 25 Jan 1942, Siam mengisytiharkan perang terhadap Britain dan Amerika Syarikat. Berbeza dengan Amerika Syarikat, kerajaan British memilih untuk mengiktiraf pengisytiharan peperangan tersebut dan dengan demikian meletakkan negara itu dalam keadaan perang dengan Britain.

Kedudukan tersebut telah memberi peluang sekali lagi kepada orang Melayu Patani untuk berusaha mendapatkan sokongan British bagi membebaskan Patani dan wilayah-wilayah di sekitarnya dari belenggu Siam.

Tengku Mahmood Mahyiddin, putera Tengku Abdul Kadir Kamaruddin, Raja Negeri Patani yang terakhir, telah diamanahkan untuk memikul tanggungjawab tersebut. Tengku Mahmood Mahyiddin dilahirkan di Patani pada tahun 1905. Beliau mendapat pendidikan awal di Kolej Assumption di Bangkok.

Sebelum beliau sempat untuk menamatkan pelajarannya di kolej tersebut, Tengku Mahmood Mahyiddin terpaksa berpindah ke Kelantan bersama-sama keluarganya ekoran berlakunya Pemberontakan Belukar Semak pada tahun 1923. Beliau kemudiannya melanjutkan pelajarannya di Penang Free School sehingga tamat peperiksaan Sijil Senior Cambridge. Dalam tahun 1933, beliau telah

Tengku Mahmood Mahyiddin HARIMAU MALAYA

memasuki Perkhidmatan Awam Kelantan sebagai Penguasa Pelajaran Negeri.

Berikutan kematian bapanya pada tahun 1933, Tengku Mahmood Mahyiddin telah mengambil alih tanggungjawab sebagai pelindung kepada orang-orang Melayu Patani.

Tengku Mahmood Mahyiddin adalah anggota *Kelantan Volunteer Force (KVF)* dengan pangkat *A Company Quarter Master Sergeant*. Apabila meletus perang Dunia Kedua, KVF turut terlibat secara langsung dengan 9th Indian Division untuk mempertahankan negeri Kelantan dari serangan Jepun. Berikutan kejatuhan Kelantan ke tangan Jepun pada pertengahan Dis 1941, Tengku Mahmood Mahyiddin telah mengambil keputusan berundur bersama-sama tentera British ke Singapura.

Pihak British bagaimanapun gagal untuk menyekat kemaraan tentera Jepun. Pada awal bulan Feb 1942, Tengku Mahmood Mahyiddin memilih untuk belayar ke India dengan menumpang sebuah kapal yang dikenali 'S.S. Kuala'.

Sebaik berada di perairan Pulau Ompong, Sumatera, kapal tersebut telah diserang oleh tentera udara Jepun dan tenggelam. Dalam peristiwa itu, Tengku Mahmood Mahyiddin telah berjaya menyelamatkan dua orang anggota tentera British. Oleh kerana keberaniannya itu, Tengku Mahmood

Major Tengku Mahmood Mahyiddin

Mahyiddin telah dianugerahkan pingat Order of the British Empire atau O.B.E. oleh kerajaan British selepas Perang.

Semasa di India, Tengku Mahmood Mahyiddin telah berkhidmat sebagai pengelola dan penyelaras di Bahagian Melayu, All India Radio. Beliau diberi tanggungjawab untuk menerbitkan siaran Melayu yang diberi nama "Suara Harimau Malaya" yang dipancarkan ke Tanah Melayu dan sekitarnya. Beliau memakai gelaran "Raja Mopeng" dan melalui siaran ini, Tengku Mahmood Mahyiddin cuba untuk membangkitkan semangat orang-orang Melayu supaya bekerjasama dengan pihak Berikat bagi menentang Jepun serta tali barunya, Siam.

Apabila *Southeast Asia Command (SEAC)* ditubuhkan dalam tahun 1944, Tengku Mahmood Mahyiddin telah diambil bertugas dalam Force 136 sebagai Ketua Bahagian Melayu berpangkat Mej. Sebagai anggota Force 136, beliau telah ditugaskan untuk menubuhkan Pasukan Gerila Melayu bagi menjalankan operasi anti-Jepun/Siam di pantai Timur Semenanjung Tanah Melayu. Beliau telah mengambil pelajar-pelajar Melayu yang menuntuti di Arab Saudi, Mesir, Jordan, Palestin, Iraq, Britain dan India bagi menganggotai Force 136.

Tengku Mahmood Mahyiddin semasa lawatan ke FORCE 136 di Sri Lanka

Sambungan dari muka surat 57

Ketika itu Tengku Mahmood Mahyiddin juga telah mengambil kesempatan untuk mempengaruhi pegawai-pegawai kanan British di India supaya mengambil kira kedudukan Patani dalam penggabungan dasar terhadap Siam. Tengku Mahmood Mahyiddin berharap melihat Patani bebas daripada belenggu kekuasaan Siam selepas tamat perang. Daripada perbualan dengan pegawai-pegawai British yang berkhidmat di India, Tengku Mahyiddin mendapat tahu bahawa kerajaan British amat marah terhadap tindakan Pibul Songgram menghimpunkan Jepun dalam peperangan itu. Pada pandangan British, Siam bukan sahaja telah melanggar Perjanjian Bangkok 1909 mengenai kedudukan Negeri-negeri Melayu Utara tetapi juga tidak menghormati Perjanjian Tidak Menceroboh yang dimeterai dalam bulan Jun 1940. Oleh sebab itu juga kerajaan British enggan mengularkan sebarang kenyataan mengenai masa depan Siam walaupun kuasa-kuasa lain telah membuat demikian.

Antara cadangan awal yang diterima oleh Jawatankuasa Hal Ehwat Luar British berhubung Siam adalah yang dikemukakan oleh Sir Josiah Crosby, bekas Menteri British di Bangkok. Beliau mencadangkan supaya kerajaan British mengenalkan hukuman seberat mungkin ke atas Siam kerana bersubahat dengan Jepun.

Beliau mencadangkan supaya Siam diletakkan di bawah pengawasan Bangsa-bangsa Bersatu untuk beberapa ketika selepas perang nanti. Bagaimanapun, cadangan yang berkaitan dengan Selatan Siam telah dikemukakan oleh Sir George Maxwell, bekas ketua Setiausaha bagi Negeri-negeri Melayu Bersekutu dan Negeri-negeri Selat.

Dalam memorandum yang dikemukakan kepada Pejabat Tanah Jajahan British pada awal Mac 1943 bertajuk "Masa Depan Segenting Kra" (Nik Anuar 1994), Maxwell mencadangkan supaya kerajaan British mengambil alih Segenting Kra atas alasan keselamatan. Pada pendapat Maxwell, wilayah itu merupakan "tumit Achilles" bagi Empayar British, iaitu Tanah Melayu dan Burma. Di wilayah inilah Jepun telah mendaratkan tenteranya dan berjaya menghancurkan pertahanan British di Tanah Melayu dan juga Burma.

Beliau menegaskan pembinaaan terusan di Segenting Kra akan memberi ancaman secara langsung ke atas Singapura. Beliau menegaskan adalah tidak begitu sulit bagi British untuk mengambil wilayah itu kerana dari segi etnik, kebanyakannya daripada penduduk-penduduk di wilayah itu terutamanya wilayah Patani, Yala, Narathiwat dan Setul adalah terdiri daripada orang-orang Melayu yang mempunyai hubungan kekeluargaan dengan orang-orang Melayu di Semenanjung.

Cadangan Maxwell itu mendapat perhatian pihak Pejabat Tanah Jajahan di London. Pejabat Tanah Jajahan berpendapat tidak akan timbul sebarang masalah dari segi sosial untuk menjadikan wilayah-wilayah Melayu di Selatan

“ Melalui Force 136 Tengku Mahmood Mahyideen telah berjaya mengadakan hubungan dengan orang-orang Melayu Patani di Selatan Siam dan membantu mereka menubuhkan pasukan gerila bagi menentang pihak Jepun dan Siam ”

Siam sebagai sebahagian dari Tanah Melayu.

Bagaimanapun cadangan itu mungkin akan ditentang oleh Amerika. Untuk mengelakkan tentangan dan Amerika adalah lebih baik bagi British menubuhkan pangkalan tentera di wilayah itu, sebagaimana yang dibuat oleh Amerika di Hindia Barat. Dalam tahun 1944, kerajaan British telah membentuk sebuah jawatankuasa yang dikenali sebagai 'Jawatankuasa Perancangan Selepas Perang' bagi mengkaji dasar yang sepatutnya diambil terhadap Siam.

Jawatankuasa itu telah meneliti cadangan-cadangan yang dikemukakan oleh Pejabat Tanah Jajahan berhubung dengan Segenting Kra. Bagaimanapun jawatankuasa itu berpendapat bahawa adalah sukar bagi Britain untuk menguasai wilayah tersebut berdasarkan sikap Amerika yang berpandangan bahawa keutuhan dan kedaulatan wilayah Siam mestilah dipertahankan dan dihormati oleh semua pihak. Amerika Syarikat tidak mahu melihat wilayah Siam terjejas kecuali wilayah-wilayah yang diperoleh oleh Siam ketika perang.

Dengan demikian cadangan pengambilan Segenting Kra terpaksa ditekupikan. Jawatankuasa itu tidak menolak cadangan untuk membuka pangkalan di sana tetapi cadangan itu kurang mendapat sokongan daripada pihak lain. Sebaliknya Jawatankuasa itu mencadangkan supaya ditubuhkan Misi Tentera British di Siam bagi mengawasi kerajaan Siam dalam urusan pertahanan. Sungguhpun begitu Jawatankuasa Perancang Selepas Perang menyerahkan perkara itu kepada Jawatankuasa Hal-Ehwat Timur Jauh untuk memutuskannya.

Dalam tahun 1944, Tengku Mahmood Mahyiddin mula menghantar pasukannya ke Tanah Melayu. Melalui Force 136 beliau telah berjaya mengadakan hubungan dengan orang-orang Melayu Patani di Selatan Siam dan membantu mereka menubuhkan pasukan gerila bagi menentang pihak Jepun dan Siam. Mengikuti rancangan Tengku Mahmood

Mahyiddin, apabila pihak Berikat membuat pendaratan di Selatan Siam, pasukan gerila dengan kerjasama Force 136, akan bangkit menentang Jepun dan Siam; Beliau berpendapat apabila keempat-empat wilayah ini dikuasai oleh pihak Berikat, orang Melayu Patani bolehlah merayu kepada Bangsa-Bangsa Bersatu supaya membebaskan wilayah-wilayah mereka dari Siam sejajar dengan Perisytiharan San Francisco.

Tanpa mengetahui kedudukan sebenarnya mengenai pendirian British terhadap masa depan Segenting Kra, Tengku Mahmood Mahyiddin telah diraikan dalam satu jamuan yang diadakan di New Delhi di mana para pegawai kanan tentera telah melahirkan harapan semoga beliau mencapai kejayaan dalam cita-citanya berasaskan Piagam Atlantik, Perisytiharan Cairo dan San Francisco.

Malamnya, sebelum sempat Pihak Berikat melancarkan Operasi Zipper, pada 15 Ogos 1945, pihak Jepun telah mengisytiharkan kekalahannya dan menyerah diri tanpa sebarang syarat setelah bandar Hiroshima dan Nagasaki dibom oleh tentera Berikat. Dengan demikian, operasi di Semenanjung Tanah Melayu dan Selatan Siam ditarik balik.

Begitu juga keadaannya di Bangkok. Prid Banomyong, Pemangku Raja, telah mengisytiharkan bahawa pengisytiharan perang yang dibuat oleh Pibul Songgam pada 25 Jan 1942 terhadap Britain dan Amerika sebagai tidak sah. Kerajaan Siam juga akan menyerah balik Negeri-negeri Melayu Utara kepada kerajaan British dan membayar ganti rugi kepada pihak Berikat di atas segala kemusnahan harta-benda mereka semasa perang.

Bagaimanapun, Tengku Mahmood Mahyiddin masih lagi menaruh harapan agar Siam dihidup oleh pihak Berikat, khususnya Britain kerana Siam bersubahat dengan Jepun.

DARI FORCE 136 HINGGA MENGASAKAN PASUKAN WATANIAH - DATO' YEOP MAHIDIN BIN MOHAMED SHARIFF

Dato' Yeop Mahidin Mohamed Shariff, Pengarah Askar Wataniah yang pertama, telah dilahirkan pada 20 Feb 1918 di Kampung Lambor Kiri, Parit, Perak. Beliau adalah anak kepada seorang Pegawai Kastam. Mendapat pendidikan awal di Lambor Kiri dan seterusnya di Sekolah Anderson, Ipo, dari tahun 1928 hingga 1937. Semasa bersekolah, beliau amat aktif di bidang sukan. Beliau pernah menjadi johan di dalam acara Tinju Amatir Perak dalam kategori 'Bantam Weight'.

Beliau juga pernah mewakili Perak dalam sukan bola sepak, hoki dan kriket. Beliau adalah pemukul kriket terbaik dan pernah menerima gelaran 'Batsman of the year'.

Beliau mempunyai cita-cita untuk memasuki Rejimen Askar Melayu Diraja tetapi ditahkal oleh guru besarnya LD Whitefield yang menasihati beliau memasuki perkhidmatan pegawai kanan kerajaan.

Dato' Yeop Mahidin Mohamed Shariff

Pada 7 Ogos 1937, beliau telah diterima untuk memasuki 'Malay College'. Semasa di Malay College, beliau telah diajar dan dilatih dalam tugas-tugas pegawai kanan kerajaan.

Pada tahun 1938, beliau telah dilantik menjadi majistret di Telok Anson (sekarang Teluk Intan) dan pada tahun 1939, di Kajang. Pada tahun 1940, beliau telah bertukar ke Kuala Lipis sebagai Penolong Pegawai Daerah. Semasa di Kuala Lipis, beliau telah menganggotai Pasukan Sukarela Tempatan dan seterusnya ditauliahkan sebagai Lt M. Pada tahun 1945, beliau telah dilantik sebagai pemerintah Pasukan Sukarela Tempatan, dengan menyandang pangkat Mej.

Beliau juga telah ditawarkan oleh Whitehall untuk mengikuti kursus ketenteraan di Lon-

Sultan Abu Bakar membiaias tabik hormat pasukan Askar Wataniah sambil diperhatikan Kapt Ibrahim (Kini Tun)

SULTAN Pahang. Sultan Abu Bakar memeriksa perbarisan Askar Wataniah bersama Col Harvel.

don, tetapi menolak tawaran tersebut, sebaliknya menghantar pegawai bawahannya iaitu **Kapt Abdul Razak** (Allahyarham Tun Abdul Razak) dan Lt Ghazali Shafie (kini Tan Sri).

Apabila Perang Dunia Kedua bermula, beliau telah menubuhkan satu kumpulan anti Jepun yang dikenali sebagai pasukan Gerila Wataniah Pahang. 'Force 136' di bawah pimpinan Mejr Richardson telah bersetuju untuk melatih pasukan tersebut. Kekuatan pasukan gerila itu ialah seramai 254 orang dan diketuai oleh Dato' Yeop yang lebih dikenali sebagai 'Singa'. Kejayaan utama pasukan itu yang masih dalam kenangan Dato' Yeop ialah kejayaan mereka menyerang hendap Tentera Jepun, di mana sekumpulan 20 orang anak tempatan di bawah pimpinan Lt Yakim berjaya membunuh 30 hingga 40 orang tentera Jepun dan memusnahkan 41 buah kenderaan. Kejayaan ini merupakan hasil perancangan dan pemilihan tempat serang hendap oleh Dato' Yeop selaku ketua pasukan tersebut.

“ Kekuatan pasukan gerila itu ialah seramai 254 orang dan diketuai oleh Dato' Yeop yang lebih dikenali sebagai 'Singa' ”

Pada tahun 1950, pasukan 'Home Guard' telah ditubuhkan dan Dato' Yeop telah dilantik sebagai Timbalan Pengarah. Tujuan utama penubuhan Home Guard adalah untuk membantu pasukan keselamatan dalam menghadapi ancaman komunis. Pada tahun 1958, pasukan tersebut dibubarkan dan Dato' Yeop telah dilantik sebagai 'Chief Food Denial Officer' di Perak.

Apabila Askar Wataniah ditubuhkan menggantikan Home Guard, Dato' Yeop telah dilantik sebagai Pengarah Askar Wataniah yang pertama dengan pangkat Kolonel. Di samping itu, beliau juga adalah Pengerusi Tinju dan Bola sepak Angkatan Tentera semasa itu.

Dalam bulan Nov 1963, Dato' Yeop telah meninggalkan bidang ketenteraan dan menjadi Pegawai Daerah Kuala Lipis. Pada tahun 1965, beliau dilantik sebagai Setiausaha Kanan Kementerian Kebajikan Masyarakat dan dalam tahun 1967 menyertai Felda sebagai Pengarah Hal Ehwal Peneroka.

Beliau adalah seorang anak watan yang banyak berjasa kepada Bangsa dan Negara. Setiap warga negara harus mengambil contoh pengorbanan dan kerelaan beliau menyerahkan sepenuh tenaga dan jiwa raga kepada bangsa dan negara.